

TEKOÄLYN KÄYTTÖÖN LIITTYVÄT EETTISET OHJEET SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUYHTEISÖN JÄSENILLE

Tekoälyn etiikalla tarkoitetaan niitä arvoja, jotka ohjaavat toimintaamme, kun käytämme tai kehitämme älykkäitä koneita ja/tai ohjelmia. Alla on listattu niitä eettisiä näkökohtia, joita tulisi ottaa huomioon tekoälyä hyödynnetessä.

1. Noudata eettisiä periaatteita, kun käytät tekoälyä erilaisissa tehtävissäsi (esim. Arenen [Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset](#)).
2. Perehdy käsittelemäsi aiheen tai alan eettisiin normistoihin ja pyri tunnistamaan niitä, kun käytät tekoälyä.
3. Tekoälyn käyttö perustuu suostumukseen ja ymmärrykseen siitä, että käyttö edellyttää esimerkiksi rekisteröitymistä ohjelmistoihin.
4. Tekoälyasetus (2024/1689) säätelee tekoälyjärjestelmien kehittämistä, käyttöönottoa ja käyttöä Euroopan unionin alueella: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>
5. Huomioi tekoälyä käyttäessäsi tietosuojaa, yksityisyydensuojaa ja tekijänoikeuksia koskevat lait ja säädökset.
 - a) Tietosuoja-asetus: https://europa.eu/youreurope/business/dealing-with-customers/data-protection/data-protection-gdpr/index_fi.htm
 - b) Tietosuojalaki: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050>
 - c) Tekijänoikeuslaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>
 - d) SAMK:n tekoälypolitiikka: https://web.samk.fi/public/tietoturva/Politiikat-pdf/SAMK_teko%C3%A4lypolitiikka_valmis_yleinen.pdf?_gl=1*1bn5s24*_ga*ODA5OTY5Mjg4LjE2NzU2ODQ2MTk.*_ga_7GVKCKSV2Y*MTcxNjk2NzQwNC4xMDE1LjEuMTcxNjk2NzQyOS4wLjAuMA
 - e) Palvelujen käyttöehdot: Joidenkin verkkopalvelujen käyttöehdot kieltävät niiden sisällön syöttämisen tekoälylle, esim. <https://www.sanomapro.fi/kayttoehdot/>
 - f) Tutkittavia/muita osallisia on aina informoitava, jos heidän henkilötietojaan tai tutkimusaineistoa käsitellään tekoälyn avulla.

6. Perehdy käyttämäsi tekoälysovelluksen käyttöehtoihin ja tietosuojaselosteeseen. Esimerkiksi OpenAI (ChatGPT):
 - a) Käyttöehdot: <https://openai.com/policies/usage-policies>
 - b) Tietosuojaseloste: <https://openai.com/policies/privacy-policy>
 7. Tekoäly on oppimisen/työskentelyn tuki ja apulainen. Se ei täytä tekijänoikeudellisia kriteerejä eikä ole tieteellisen tekstin lähde. Tuotoksien tulee olla sinun omia ja olet vastuussa koko työsi oikeellisuudesta (mukaan lukien sisältö ja lähdeviitteet).
 8. Arvioi tekoälyn käytön sopivuutta eri tilanteissa vahinkojen välttämiseksi, koska tekoälyllä on rajoituksia ja riskejä (esim. luottamuksellisen tiedon syöttäminen järjestelmään on kielletty).
 9. Tarkastele tekoälyn tuottamaa sisältöä kriittisesti, koska se voi olla virheellistä, puolueellista tai vahingoittavaa.
 10. Raportoi tekoälyn käyttö rehellisesti ja läpinäkyvästi. Aiheesta löydät lisää tietoa ohjeesta "Tekoälyn käyttö Satakunnan ammattikorkeakoulussa":
<https://esamksupport.samk.fi/opiskelija/wp-content/uploads/sites/5/2023/09/230808-Tekoalyn-kaytto-Satakunnan-ammattikorkeakoulussa-OHJE.pdf>
 11. Tekoälyn käytössä tulee pyrkiä oikeudenmukaisuuteen ja käyttäjien tasa-arvoiseen asemaan. SAMK tukee ammattikorkeakouluyhteisön jäseniä tekoälyyn liittyvissä asioissa tarjoamalla koulutusta, neuvontaa ja pääsyn erikseen mainittuihin tekoälypohjaisiin sovelluksiin.
 12. Raportoi havaitsemasi epäkohdat ja/tai väärinkäytökset opintojakson opettajalle, esihenkilöllesi ja/tai SAMK:n tutkimuseettiselle tukihenkilölle. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvissä asioissa ole yhteydessä SAMK:n tietoturvavastaavaan.
 13. Tekoälyn nopean kehityksen vuoksi ohjeistusta tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Jokaisen ammattikorkeakouluyhteisön jäsenen tulee olla itse aktiivinen oman osaamisalueeseensa liittyvien eettisten asioiden tunnistamisessa sekä toimia eettisesti tekoälyä käytettäessä.
-